

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2014. november 14.

I. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 51 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:**1. Határozza meg a szövet fogalmát!****2 pont**

A hasonló alakú, azonos funkciójú, közös eredetű sejtek összességét, a hozzá tartozó sejt közötti állománnyal együtt szövetnek nevezzük.

2.* Határozza meg az antigén fogalmát és az immunrendszerre kifejtett hatását!**3 pont**

Fogalma:

Azokat az anyagokat, amelyek a szervezetbe jutva a szervezet immunrendszerét védekező reakcióra készítetik, antigéneknek nevezzük.

Az immunrendszerre kifejtett hatása:

- *az antigén vagy az immunrendszer sejtjeit aktiválja, amelyek a felületükön megkötik, közömbösítik azt (celluláris immunválasz),*
- *vagy az antigén hatására az immunrendszer sejtjei ellenanyagot, antitestet termelnek, és ezek a vérbe jutva közömbösítik az antigént (humorális immunválasz)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. Írja az alábbi latin kifejezések mellé magyar megfelelőiket!**5 pont**Regeneráció: ...*a szövetek újraképződése*...Hypertrophia: ...*túltengés*...Atrophia: ...*sorvadás*...Necrosis: ...*elhalás*...Hypoplasia: ...*csökkent értékű fejlődés*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Nevezze meg a csontok folytonos összeköttetéseinek fajtáit!** **3 pont**

- *kötőszövetes*
- *porcos*
- *csontos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Ismertesse az izomműködés élettanával kapcsolatos alábbi fogalmakat!** **2 pont**

Küszöbinger:

... az a minimális ingererősség, melyre az izom összehúzódással válaszol...

Kontrakció:

...egy izomrost összehúzódása inger hatásra....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 6.* **Ismertesse az angolkór betegségét a megadott szempontok alapján!** **4 pont**

Oka:

A napfény ultraibolya sugarainak hiánya miatt elmarad a D-vitamin képződése (a bőrben lévő ergoszterinből nem keletkezik D-vitamin), ennek hiányában a mészsók nem épülnek be a csontokba.

Tünetei: Írjon kettőt /2/!

- *a csontok lágyak, görbültek*
- *gerincferdülés*
- *ó-láb vagy x-láb*

A betegség megelőzése:

D₃-vitamin adagolásával (házánkban kéthetes kortól egy éves korig minden csecsemőnek kötelező a D-vitamin adása)

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.* Ismertesse a vér szerepét az emberi szervezetben!
Írjon négyet /4/!

4 pont

- *oxigént és tápanyagokat szállít a sejtekhez*
- *a bomlástermékeket elszállítja a sejtekből*
- *részt vesz a szervezet hőszabályozásában*
- *része a szervezet védekezőrendszerének*
- *a szervezet belső környezetének állandóságát biztosítja*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**8. Rendezze a vérkörökhöz a hozzájuk tartozó ereket!
Írja az erek számát a megfelelő csoporthoz!**

5 pont

1. arteria pulmonalis	4. vena pulmonalis
2. aorta	5. vena cava inferior
3. vena cava superior	

Kisvérkör erei: ...*1, 4*...

Nagyvérkör erei: ...*2, 3, 5*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

**9. Válassza ki a felsorolt tünetek közül a hipertóniás krízis
tüneteit! Húzza alá a helyes válaszokat!**

5 pont

- hirtelen 90/50 Hgmm alá zuhan a vérnyomás
- a vérnyomás hirtelen nagyfokú emelkedése
- fejfájás
- ízületi fájdalmak
- látászavar
- hányás
- éhségérzet
- bénulások
- hasmenés

(Csak az öt /5/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

10. Sorolja fel a géget alkotó porcokat magyarul!

4 pont

- *pajzsporc*
- *gyűrűporc*
- *kannaporcok*
- *gégefedő*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11. Határozza meg röviden az alábbi fogalmakat!

2 pont

Vitálkapacitás:

Maximális belégzés után a maximális kilégzett levegő mennyisége (4-4,5 l).

Reziduális levegő:

Teljes kilégzés után a tüdőben maradt levegő mennyisége (1,2 l).

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.* Soroljon fel a tüdőembólia kialakulásának lehetséges okai közül ötöt /5/!

5 pont

- *alsó végtagok trombózisa (thrombophlebitis)*
- *hasi műtét után*
- *szülés után gyermekágy alatt*
- *kismencedencei műtét után*
- *pitvari trombózis*
- *hosszan tartó fekvő betegség (szívbetegség, idős kor)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Húzza alá azokat a tüneteket, amelyek emésztőrendszeri daganatos megbetegedésre utalhatnak!

2 pont

- indokolatlan fogyás
- láz
- székelési ritmus megváltozása
- ízületi fájdalmak
- nyelési nehézségek
- gyakori fejfájás
- véres széklet

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14. **Válaszoljon a szervezet vízháztartásával kapcsolatos alábbi kérdésekre!** 3 pont

A szervezet hány %-a víz?

...*60-70%-a*...

Az össz víztartalomtól hány % van sejten belül?

... *50%*...

Mi az exsiccosis?

...*Kiszáradás. A víztartalom csökkenése, amely a szervezet működésének súlyos zavarát, esetleg pusztulását eredményezheti...*

(Helyes válaszonként 1-1pont adható!)

15. **Állítsa megfelelő sorrendbe a nyelés folyamatának szakaszait! Írja le a megállapítások sorszámát a megfelelő sorrendben!** 4 pont

A nyelés folyamata:

1. a lágyszájpad felemelkedik, ezáltal a szájgarat az orrgarat felé záródik
2. a nyelvgyök és a gégefedő (epiglottis) hátrafelé mozdul
3. a garatizmok összehúzódnak, a falat bekerül a nyelőcsőbe, majd a nyelőcsőizomzaton végighaladó perisztaltikus mozgás révén a falat a gyomorba jut
4. a gége felemelkedik

A nyelés folyamata megfelelő sorrendben:...*2, 1, 4, 3*...

(Csak a helyes sorrend esetén adható pont!)

- 16.* **Határozza meg az elsődleges vizelet jellemzőit a megadott szempontok alapján!** 6 pont

Mennyisége: *napi 180 l*

Fajsúlya: *1010*

Összetétele: Írjon négyet /4/!

- *víz*
- *ásványi anyagok*
- *cukor*
- *aminosavak*
- *festékanyagok*

(Helyes válaszonként 1-1pont adható!)

17.* **Határozza meg az alábbi vesebetegségek lényegét!**

4 pont

Krónikus urémia:

A veseállomány pusztulása következtében csökkent vagy működésképtelen vesefunkciók a krónikus állapot kialakulásához vezetnek.

Vesekövesség:

A vese üregrendszerében különböző oldott sók kő formájában kicsapódnak, innen a húgyvezetékbe, illetve a húgyhólyagba jutva akadályozhatják, vagy teljesen elzárhatják a vizelet útját.

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

18. **Válaszoljon röviden a férfi nemi működéssel kapcsolatos alábbi kérdésekre!**

4 pont

Hol termelődik a tesztoszteron?

...*a herék Leydig-féle sejtjeiben...*

Hol termelődnek a spermiumok a herék szerkezetén belül?

...*a herecsatornák falának hámfájában...*

Mely férfi nemi szervben tárolódnak a spermiumok?

...*a mellékherékben...*

Hol fejlődnek a herék a magzati életben?

...*a hasüregben...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.* **Ismertesse a carcinoma mammaet az alábbi szempontok szerint!**

5 pont

Lényege: *a mell állományának rosszindulatú daganatos elfajulása*

Tünetei: Írjon hármat /3/!

- *tapintható csomó a mellben*
- *narancshéj behúzóds a bőrön*
- *befordult mellbimbó*
- *a mellbimbó váladékozása*

Megelőzése: *szűrővizsgálattal, önvizsgálattal*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

20.* Ismertesse a tiroxin és trijód-tironin hormonok hatásait! 5 pont

Írjon ötöt /5/!

- *fokozzák a szervezet anyagcsere-folyamatait*
- *emelik a vércukorszintet*
- *emelik a légzésszámot*
- *fokozzák a szív működését*
- *a szervezet hőközpontjának működését stimulálják*
- *a szellemi működéshez szükségesek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Ismertesse a gerincvelő szerkezetét! 2 pont

Kívül: *idegrostokból álló fehérállomány*

Belül: *idegsejtekből álló szürkeállomány*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Húzza alá a koponyaűri nyomásfokozódás tüneteit! 4 pont

- csillapíthatatlan fejfájás
- láz
- sugárhányás
- látászavarok
- csillapíthatatlan köhögés
- szédülés

(Csak a négy /4/ helyes válasz aláhúzása fogadható el! Több aláhúzás esetén a megoldás érvénytelen!)

23. Sorolja fel a közép- és belsőfül részeit! 5 pont

Középfül részei:

- *dobüreg*
- *hallócsontok (kalapács, üllő, kengyel)*
- *fülkürt (Eustach-kürt)*

Belső fül részei:

- *csontos labirintus*
- *hártyás labirintus*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24. Ismertesse az üvegtest feladatát! **1 pont**

Feladata a szem állandó alakjának biztosítása.

25.* Soroljon fel az övsömör (herpes zoster) jellemzői közül kettőt /2/! **2 pont**

- *féloldalon, deréktájon elhelyezkedő borsónyi hólyagok csoportja*
- *az idegek lefutásának megfelelően jelenik meg (leggyakrabban a háti idegek mentén)*
- *a hólyagok megjelenése előtti napokban az érintett terület már fájdalmas*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26. Fogalmazza meg az elsősegélyt igénylő egészségkárosodás három alapvető jellegzetességét! **3 pont**

- *váratlanul, hirtelen következik be*
- *a sérülés vagy betegség az életet veszélyezteti*
- *magas az időfaktor*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27.* Ismertesse a légzés- és keringésmegállás lehetséges okait! Írjon hármat - hármat /3-3/! **6 pont**

Légzésmegállás lehetséges okai:

- *légúteltáródás*
- *légköri levegő összetételének megváltozása*
- *légzőközpont bénulás*
- *mellkasfal összenyomódás*

Keringésmegállás lehetséges okai:

- *szívmegállás*
- *kamraremegés*
- *nagyfokú, gyors vérvesztés*
- *súlyos, traumás agysérülés*
- *anafilaxia*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)